

5 FAMILIE VAN DE VECHT

'Dat klopt toch niet, dat noemen wij koekzooi'

Het verhaal van de familie Van de Vecht is het verhaal van de 'abstracte' Overheid die het kleine individu vermorzelt. Het is het verhaal van een soort waarvan er, in de wereldgeschiedenis, miljoenen bestaan. De regels en de wetten en de eenmaal ingeslagen weg zijn altijd sterker dan het individu dat zijn recht probeert te halen. Het verhaal wordt verteld door de 66-jarige Gert van de Vecht. Riek van de Vecht-Vernooij is met de schoondochter in de kamer gaan zitten: "Dan hoef ik tenminste niet alles te horen wat wordt opgerakeld." Maar als ze koffie en thee brengt, kan ze het niet laten haar bijdrage te leveren.

Van de Vecht: "De boerderij heette 'De Nieuwe Knapschinkel'. Mijn vader liet hem bouwen van 1912 tot 1914 en hij ligt langs de Mereveldseweg. Als je vanaf de Koningsweg rechts de Mereveldseweg opgaat na ongeveer achthonderd meter aan je linkerhand. Vanaf mijn geboorte in 1916 heb ik er gewoond.

Ik kan me het begin nog precies herinneren, in de zomer van 1964. We waren pruimen aan het plukken in de boomgaard achter de boerderij en toen stapte er een man op ons af die zei: *"Ik ben van Rijkswaterstaat, er zal hier achter de boerderij een grote weg komen, zo ongeveer tussen de Mereveldseweg en het Fort Vechten."* Ik weet nog dat ik een hele tijd met hem heb staan praten en al pratend kwam ik toen op het idee om die weg twee kilometer meer naar het oosten te verleggen, oostelijk nog van Rhijnauwen. Dat had het voordeel dat ons land kon blijven bestaan en dat het bos van Nieuw Amelisweerd niet kapot gemaakt zou worden. Maar die man maakte aan die ideetjes vlug een eind. Hij zei dat de plannen al te ver waren. 1964 was ook het jaar dat Nieuw Amelisweerd werd opengesteld voor het publiek. Tot dan had jonkheer Bosch Van Drakestein er gewoond en was het terrein voor de omwonenden afgesloten. Echt vriendelijk was het contact met de jonkheer niet.

Er was een afbakening van prikkeldraad en hij had een hond. Het was wel mooi dat Nieuw Amelisweerd voor het publiek werd opengesteld. Dan hoefde je niet meer met de kinderen naar Zeist om eens een stukje bos te zien. Ik hoorde gewoon in die natuur daar. Je kon van mij bijvoorbeeld precies te horen krijgen wanneer de hazelaars in bloei stonden."

"In het begin hebben ze me nog wel netjes behandeld. We hadden namelijk boomgaarden met pruimen, kersen, appels en peren en we hielden vee. Stukken land hadden we in het gebied dat nu Plan Lunetten heet en achter de boerderij. Dat land achter de boerderij zou door de weg in tweeën worden gesneden en een stuk zou dan onbereikbaar zijn. Daar kwamen de ambtenaren netjes over praten, hoe dat opgelost kon worden. In de tijd dat Klompé minister was, zijn de plannen veranderd. Zij zei dat het oude Fort Vechten, een kilometer naar het zuiden niet verwoest mocht worden, omdat het een monument is. In 1969 kwam Rijkswaterstaat met het plan om de weg dan maar wat naar het westen te leggen, precies over onze boerderij. En tegelijk kwamen er plannen om een nieuwe paardenrenbaan Mereveld aan te leggen. Mereveld was in die tijd een populaire baan, maar erg verouderd. Minister Lardinois zei toen, en ik weet het nog precies, dat het nieuwe Mereveld de mooiste renbaan van Nederland, zo niet van Europa, zou worden. Caransa heeft toen nog gezegd dat hij er een miljoen in zou steken en ene Joustra zei dat ook. Maar uiteindelijk is daar niks van terecht gekomen. Ze vertrokken met hun geld naar Duindigt.

In 1969 heb ik nog een paar brieven geschreven over die plannen van Rijkswaterstaat. Daar heeft meneer Uiterwaal van het Landbouwschap me nog bij geholpen. Maar ja, je werd voor de keus gesteld. Een gemeente-ambtenaar zei tegen me dat ik de grond en de boerderij veel beter snel aan de gemeente kon verkopen. Als je wacht tot Rijkswaterstaat gaat kopen, krijg je veel minder, zei-ie. Chan-

Zo hangt 'de Nieuwe Knapschinkel' in de huidige huiskamer van de familie Van de Vecht.

tage wil ik het net niet noemen, maar er is wel zware druk op me uitgeoefend. Later heeft die meester Keulen, de gemeente-advocaat nog eens gezegd dat het een vrijwillige verkoping was geweest, maar dat is niet zo.

Het was een heel gesloten gemeenschap, daar in de buurt van Amelisweerd. De mensen maakten zich niet zo druk, ze dachten allemaal: dat hou je toch niet meer tegen. Wij waren de enigen die er een beetje tegenin gingen. Maar hélemaal alleen, er stond zelfs nooit een stukje over in de krant. God, als je dat vergelijkt met later. Op de lange duur werden wij onzeker en toen hebben we toch maar verkocht, dat was eind 1969. Voorlopig mochten we dan nog blijven wonen als huurder. Er is toen, ik denk een jaartje later, nog een keer een zitting bij de provincie geweest. Ik heb daar zitten luisteren en heb er later nog wel om moeten lachen. Die mensen hadden nog nooit van milieu gehoord. En een jaar later vielen de accept-girokaarten voor de milieu-belasting in de bus...

Er gebeurden in die tijd al vreemde dingen. Op een middag was er aan de andere kant van de Mereveldseweg een man met een bulldozer aan het werk. Ik vroeg hem hoe hij daar kwam. En toen zei hij, eerlijk waar, dat ze niks te doen hadden en dat de baas hem toen gezegd had dat ie maar wat

zand moest gaan wegtrekken, nee, hij zei het precies zo: waar jij denkt dat die weg komt, begin daar maar vast wat zand weg te trekken. Dat klopt toch niet, dat is gewoon onderling dingetjes regelen, dat noemen wij koekzooi. Je zou toch denken dat dat pas gebeurt met een inschrijving, heel open. In 1971 heb je toen die acties gekregen van jongens als Jaap Pontier. Achteraf denk ik dat de mensen zich in 1971 net zo hadden moeten verzetten als de laatste twee jaar. Dan was het allemaal niet doorgegaan. Maar goed, de weg is na de acties een stukje naar het westen opgeschoven. Onze boerderij kon blijven bestaan.

Nou was er aan de andere kant van de Mereveldseweg een boerderij Mereveld van Toon van Wijk en Toon had ook een soort huiskamercafé voor de mensen van de renbaan. Nu de weg verschoven was, moest zijn boerderij verdwijnen. Maar ja, dat betekende dat er in de buurt van die moderne renbaan geen horeca meer zou zijn. Dus maakte de gemeente van onze boerderij horeca. Wij woonden er nog wel, maar de gemeente was eigenaar. Uiteindelijk ging dat hele Mereveld-gedoe niet door, de weg was verschoven, maar de gemeente bleef weigeren onze boerderij terug te verkopen. De gemeente kocht onze boerderij vanwege Rijksweg 27, maar vooral vanwege de renbaan Mereveld. Ik zal het opzoeken,

want uiteindelijk heeft een rechter beslist dat we eruit moesten. Zijn precieze naam is rechter C. Laan, op 28 april 1976 heeft hij besloten dat we de boerderij uit moesten, de boerderij die mijn vader tussen 1912 en 1914 gebouwd heeft. Je mag geen kritiek op rechters hebben, maar ik heb dat soms wel.

De gemeente was star. Ze hadden één keer horeca gezegd, dus bleef het horeca. In februari 1977 zijn we vertrokken en nu heet 'De Nieuwe Knapschinkel' 'Restaurant Boerderij Mereveld', vanwege de goodwill van de naam Mereveld, hè, omdat dat zo'n bekende naam was. De herinneringen blijven, we hebben foto's en in de huiskamer hangt een mooi schilderij van onze boerderij. Er is veel gebeurd. De oorlogsjaren. Een paar jaar zaten er drie joden ondergedoken, één heeft het overleefd. De Duitsers hebben de boerderij bezet gehouden, ze stelden kanonnen op in de weilanden voor de boerderij. In februari '45 wilden de Engelsen onze boerderij bombarderen, maar per ongeluk pakten ze een boerderij een kilometer verderop, bij Vechten."

HORECA HEET HET NU

Waar het ons om gaat is dat het gevecht om die zaak ook wat oplevert. Dat Rijkswaterstaat nooit meer de kans krijgt om door een bos te gaan. Want het heeft voor ons veel betekend en het heeft veel gekost; vijfduizend gulden aan al die proces- en advocaatkosten. Op de dag van de ontruiming en het kappen van de bomen stond mijn jongste zoon bij een garage waar zo'n zwaar beschadigde ME-bus werd binnengereden. Alle ruiten kapot. En je ziet aan mijn zoon echt niet dat ie van de actievoerders is. En hij zegt tegen die agent, zo van, die hebben ze goed te pakken gehad. En die agent begint te klagen over die actievoerders die de ME-bus zo hebben toegetakeld. En toen zei mijn zoon, weten jullie dan niet hoe je ons bos hebt toegetakeld. De boerderij staat er nog. Horeca heet het nu, voor bruiloften en partijen. Al geeft mijn beste vriend er een receptie, ik zal er nooit meer terugkeren. Al nodigt de koningin me er uit om me honderduizend gulden te overhandigen, ik stap er nooit meer naar binnen. Alleen als ze me er weer laten wonen."

